

Forfatter: Schouw, Joachim Frederik

Titel: BREV TIL: Ørsted, Hans Christian FRA: Schouw, Joachim Frederik (1845-04-08)

Citation: Schouw, Joachim Frederik: "BREV TIL: Ørsted, Hans Christian FRA: Schouw, Joachim Frederik (1845-04-08)", i *Breve fra og til Hans Christian Ørsted*, Th. Linds, s. 548.
Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002053861-X00-shoot-L002053861X000153.pdf> (tilgået 30. april 2024)

Anvendt udgave: Breve fra og til Hans Christian Ørsted

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Til Samme.

Den 8de April 1845.

Jeg modtager med Fornøjelse Deres Artikel *) til Ugeskriftet, men sender den dog hermed, fordi der er et Hovedpunkt, hvori jeg aldeles ikke kan være af Deres Mening, og anseer for saa vigtigt, at jeg maa forsøge paa at forandre denne.

De mener, „At der ikke gaves noget Tidspunkt i Thorvaldsens Liv, hvor Danmark var ham en Stifmoder" (S. 22) og „at Danmark har været for den unge Kunstner Alt, hvad et Fødeland kan være for sin Søn" (S. 10).

Heri er det nu, at jeg, hvad Perioden indtil 1810 (første Hjemkomst) angaaer, aldeles ikke kan være af Deres Mening. De mener, at hvis Thorvaldsen strax var vendt hjem, vilde man have givet ham Bestillinger og sendt ham tilbage til Rom. Vilde man have givet ham Bestillinger, burde man jo ligesaa godt have ladet ham blive i Rom; men hvad Rimelighed er der herfor? At Nogle talte om ham med Agtelse, hjalp jo ikke, naar den ikke fremkaldte nogen Bestilling? Saavidt jeg veed, er der i den hele lange Tid indtil 1819 (maaskee naar nogle Büster undtages) ikkun gjort en eneste offentlig Bestilling: Medaillonerne til Christiansborg Slot, og en privat: Døbefonten i Brahetrolleborg, og disse vare dog sandeligen ikke af nogen Betydning og bleve gjorte, efterat Thorvaldsen allerede havde et europæisk Navn. Hvorledes er det da antageligt, at han, hjemkommen uden saadant Navn, skulde have faaet tilstrækkelig og værdig Sysselsættelse? Denne Mening om Fædrelandets Mangel af Paaskjønnelse var almindelig hos de Danske i Rom i Aarene 1816 til 19, da jeg var der; det var uden Tvivl ogsaa. 549Thorvaldsens egen Mening, uagtet han jo med megen Forsigtighed udtalte sig.

Nu vel, man vil sige, at denne Periode falder i Danmarks Trængselsaar; men, dels gjælder dette ikke om Aarhundredets Begyndelse, dels blev der anvendt 100,000 Rbd. aarligt til Christiansborgs Opførelse, og i flere private Kredse havde man Penge nok til Bordets og andre Slæder.

Hvad nu Perioden efter 1819 angaaer, saa stille Forholdene sig her, navnlig efter at Ideen om Museet var opstaaet, langt fordeelagtigere. — Det. kan dog ikke nægtes, at det havde været Nationen langt værdigere, om Museet var blevet opført alene ved frivillige Bidrag, istedetfor som nu for den større Deel ved en Skat (Brændeafgift). Jeg troer, det vilde være opnaaet, hvis ikke Comiteen ved sin Optræden havde mødt saa megen, dels Kulde, dels ligefrem Modstand, og det ikke blot af Alt, hvad der hører til Hoffet, Collegierne, Magistraten, Stiftamtmandene, Biskopperne. nogle spidsborgerlige Blade, men endog hos Mænd, hvis Stemme maatte have Indflydelse i de meest dannede Kredse, f. Ex. Brøndsted, Mynster, Rosenvinge, Peter Hjort o. s. v.

Imidlertid, der var sand Begeistring paa mange Steder og i de meest forskjellige Folkeklasser; Modstanderne maatte efterhaanden forstumme, og et smukt National-Monument er reist for Thorvaldsen; kommer nu dertil den smukke Modtagelse paa Rheden, det senere Forhold mellem Thorvaldsen og Folket og hans Begravelse, saa man det indrømmes, at Forholdet mellem Thorvaldsen og hans Landsmænd i alt Fald er endt saa harmonisk smukt, som man kunde ønske det, og jeg vil indrømme, at den sidste Periode har gjort godt for Noget af det, der i den tidligere var forsømt; men dette Sidste bør dog ikke forbigaaes, dels fordi Sandheden maa have sin Ret, dels fordi. 550vi endnu den Dag i Dag kunde gjøre os skyldige i lignende Forsømmelser, naar vi ingen Advarsel fik.

Et andet Punkt er en reen Bagatel; jeg ønskede, at (S. 18) Fru Brun ikke blev anført blandt de Danske, der stode Thorvaldsen bi. Hun var baade i Sprog og Sind aldeles Tydsk; det var hende, der udklækkede den Mythe, at Thorvaldsen var født paa Havet og saaledes strengt taget ikke Dansk, og for vor gode, naturlige Thorvaldsen kunde denne Dames Affectation og Følsomhed ikke være til anden Nytte end til Morskab. Saa farlig begejstret for Thorvaldsen kan hun neppe have været; thi, saavidt jeg veed, eiede hun ikke et eneste af hans Arbejder, idetmindste ikke i Marmor.

Deres
Schouw.